

Către
Primăriei/ Societăți
Nr. 816 /12.06.2026

BULETIN DE AVERTIZARE
Nr. 14

Pentru prevenirea și combaterea organismelor dăunătoare : Ciuruirea bacteriană a frunzelor de sămburoase (*Xanthomonas campestris* pv. *pruni*); Vărsatul prunelor, Sharka (*Potyvirus plumipoxi*); Răsucirea și îngălbenirea frunzelor de cais (*Apricot chlorotic leafroll phytoplasma*)

Ciuruirea bacteriană a frunzelor de sămburoase (*Xanthomonas campestris* pv. *Pruni*)

Plante gazdă: *Prunus armeniaca* (cais), *Prunus domestica* (prun), *Prunus persica* (piersic), *Prunus avium* (cires), *Prunus cerasus* (vișin), *Prunus dulcis* (migdal), *Prunus salicina* (prun japonez), *Prunus davidiana* (piersicul sălbatic chinuzesc), *Prunus laurocerasus* (laur englezesc).

Simptome:

Organe atacate: frunze, fructe, lăstari și ramuri.

- pe frunze apar pete de aproximativ 2 mm, circulare sau ușor unghiulare, hidrozate, la început verzi-gălbui, mai târziu brun roșietice, înconjurate de o aureolă îngustă, acoperite de un exudat fin; în dreptul acestor pete țesuturile se necrozează, se desprind și cad, frunzele rămânând ciuruite. Când petele apar pe pețiole, la locul de inserție al acestora pe ramuri, se poate produce o defoliere timpurie;
- pe fructe apar pete cu diametrul de până la 1,5 mm, circulare, adâncite, brun negricioase, cu un exudat galben (un singur fruct poate avea peste 150 astfel de pete). Țesuturile din dreptul petelor crapă pe măsură ce fructele cresc. Pe fructele necoapte, petele pot fi înconjurate de un inel verde închis. Infecția fructelor este mult mai gravă la soiurile cu coacere mai târzie;
- pe lăstari, leziunile sunt alungite și pot cuprinde circular lăstarul, ceea ce duce la întreruperea circulației sevei, îndoirea și uscarea vârfului lăstarului. Leziunile apar de obicei în jurul mugurilor;
- pe ramuri apar pete brune, necrozate, cu scurgeri de gomă, iar uneori se pot forma ulcere.

Uneori simptomele pot fi confundate cu cele produse de *Pseudomonas syringae* pv. *syringae* sau *Pseudomonas syringae* pv. *morsprunorum*, examenul de laborator fiind obligatoriu pentru depistarea corectă a agentului patogen.

Măsuri de management:

➤ măsuri preventive:

- se recomandă folosirea altoilor și portaltoilor sănătoși, în pepiniere și în plantațiile furnizoare de ramuri altoi trebuie aplicate tratamente chimice pentru menținerea unei stări de sănătate corespunzătoare a pomilor;
- se recomandă măsuri de igienă fitosanitară : formarea de coroane rarefiate care să permită uscarea rapidă a frunzelor după ploaie și rouă.

- măsuri curative: SCORE 250 EC (MAVITA 250 EC) 0,2 l/ha

Alte produse pentru protecția plantelor omologate, pentru a fi utilizate pe teritoriul României.

IMPORTANT!

Caisul este o specie de sămburoase sensibilă la *Xanthomonas campestris* pv. *pruni*, care face pagube mari în toate țările cultivate de cais datorită frecvenței relativ mare din livezi.

Vărsatul prunelor, Sharka (*Potyvirus plumptoxi* - PPV)

Plante gazdă: *Prunus armeniaca* (cais), *Prunus domestica* (prun), *Prunus persica* (piersic), specii ornamentale de *Prunus*, cum ar fi *P. besseyi*, *P. cerasifera*, *P. insititia*, *P. tomentosa*, *P. spinosa*

Simptome: se manifestă pe frunze, fructe, sămburi și în unele cazuri și pe ramurile de schelet și trunchiul pomilor.

- **la prun: -pe frunze** - pete inelare clorotice izolate sau unite, de mărimi diferite, fără margini bine delimitate, precum și benzi clorotice sau îngălbenirea țesuturilor de-a lungul nervurilor.

Simptomele sunt mai evidente pe frunze în lunile mai – iunie, devenind mai puțin evidente sau mascându-se total în lunile iulie – septembrie;

-pe fructe - pe peliță apar inele și benzi de culoare mai închisă, ușor adâncite în pulpă. Sub peliță apar inele și benzi de culoare mai închisă, simptomele fiind vizibile și pe fructele verzi, însă devin evidente în faza de pârgă. La soiurile foarte sensibile fructele sunt puternic deformate și cu 1-3 săptămâni înainte de recoltare cad. La soiurile tolerante se constată doar o schimbare a culorii la peliță, fără afectarea pulpei;

-pe sămburi - apar pete de decolorare concentrice.

- **la cais și piersic: -pe frunze** - simptomele sunt asemănătoare cu cele de la prun, însă mai slabe, fiind localizate pe țesuturile nervurilor secundare și terțiare, apărând ca niște benzi clorotice sau halouri și inele foarte fine. Pe frunzele puietilor simptomele sunt foarte evidente;

-pe fructe - se formează pete circulare sau inelare, de culoare pală ușor adâncite în pulpă.

Mod de răspândire

Virusul se transmite ușor prin altoire, butășire, polen și afide, cum ar fi *Aphis spiraecola* și *Myzus persicae*.

Măsuri de management :

- măsuri preventive pentru a împiedica răspândirea PPV: utilizarea de soiuri tolerante sau rezistente, controlul vectorilor și distrugerea tuturor pomilor fructiferi infectați;
- măsuri curative: Nu există tratament anti-virus disponibil.

IMPORTANT!

Este o boala virotică considerată una dintre cele mai periculoase maladii ale genului *Prunus* atât prin pagubele produse, cât mai ales prin extinderea mare pe care o are.

Răsucirea și îngălbenirea frunzelor de cais (*Apricot chlorotic leafroll phytoplasma*)

Plante gazdă: *Prunus armeniaca* (cais), *Prunus salicina* (prunul japonez), *Prunus persica* (piersicul), *Prunus domestica* (prunul european), precum și alte specii sălbatice de *Prunus* (*P. spinosa*, *P. cerasifera*, *P. insititia*) sunt sensibile la infecție, însă, în general, nu manifestă

simptome de boală, constituind o sursă ascunsă de inocul. *Prunus avium* (cireș) prezintă un grad ridicat de rezistență la patogen.

Simptome:

Severitatea bolii depinde de mai mulți factori: specie, soi, portaltui și vârsta plantei gazdă.

Distribuția fitoplasmelor în plantă este neomogenă și nu este constantă în cursul anului, variind de la un an la altul (în unii ani, simptomele pot fi absente) fiind dependentă de temperatură, astfel:

- iarna, densitatea fitoplasmelor în părțile aeriene ale plantei intră în declin, acestea concentrându-se la nivelul rădăcinilor;
- de la mijlocul verii până la sfârșitul perioadei de vegetație, fitoplasmele pot fi detectate în floemul lăstarilor;
- de-a lungul întregului an, este posibilă detecția fitoplasmelor la nivelul rădăcinilor, distribuția lor fiind, de asemenea, neuniformă.

Simptome tipice: înroșirea și răsucirea frunzelor și uneori zone de țesut necrotic la nivelul scoarței.

Mod de răspândire

Boala se transmite la plantele gazdă prin vectori: *Cacopsylla pruni*, *Empoasca decedens*, *Anaceratagallia* spp. și *Euscelis* spp.

Măsuri de management

■ Controlul se bazează pe prevenire.

Măsuri importante pentru reducerea surselor de inocul și răspândirea patogenului sunt:

- utilizarea de material de plantare sănătos, testat pentru patogen, pentru înființarea de noi livezi;
- evitarea plantării / înființării de noi livezi în zone în care se cunoaște că apar vectorii.
- ameliorarea și plantarea de soiuri rezistente pentru speciile de *Prunus* sp.
- detecția timpurie și eliminarea pomilor infectați;
- controlul eficient al insectelor vector - începe primăvara devreme și constă în tratamente bazate pe insecticide.

■ Controlul micoplasmelor Apricot chlorotic leafroll nu poate fi realizat prin metode chimice.

IMPORTANT!

Plantele gazdă infectate pot să nu prezinte simptome, constituind un rezervor ascuns al fitopatogenului.

Impactul economic este important asupra principalelor gazde. În cazul soiurilor celor mai sensibile de cais și prun japonez, 100% din plantele afectate pot fi distruse. Producția poate fi pierdută complet.

Măsuri alternative de combatere : mecanice, fizice, biologice.

Metode durabile : biologice, fizice, mecanice și alte metode nechimice trebuie preferate metodelor chimice, dacă acestea asigură un control corespunzător al organismelor daunatoare.

Alte recomandări:

Verificați, cu mare atenție, recomandările cu privire la compatibilitatea produselor, atunci când intenționați să aplicați amestecuri de produse de protecția plantelor!

Luați măsurile ce se impun pentru protecția mediului înconjurător!

Respectați cu strictețe normele de lucru cu produsele de protecție a plantelor (pesticide), normele de protecție și securitate a muncii, de protecție a albinelor și animalelor în conformitate cu:

Legea nr. 383/2013 a apiculturii, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul Comun nr.127/1991 al ACA din România, Ordinul Comun nr.45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației, 15b/3404/1991 al Dep pentru Administrație Locală și 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor, precum și cu Protocolul de colaborare nr. 328432/2015, încheiat cu ROMAPIS (privind implementarea legislației în vederea protecției familiilor de albine, împotriva intoxicațiilor cu produse pentru protecția plantelor);

Respectați prevederile Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea în siguranță a produselor de protecția plantelor. Respectați obligațiile ce vă revin conform Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului mediului, apelor și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.

Respectați obligațiile ce vă revin conform Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului mediului, apelor și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România, cu modificările ulterioare.

Având în vedere implementarea cerințelor legale în materie de gestionare referitor la „Introducerea pe piață a produselor de protecția plantelor (SMR 10), agriculturii, care prin activitatea lor depozitează, manipulează și utilizează produse de protecția plantelor au următoarele obligații:

1. Să utilizeze numai ppp (produse de protecția plantelor) omologate de Comisia Națională de Omologare A Produselor de Protecția Plantelor, care se găsesc în baza de date PEST-EXPERT, existentă pe site-ul MADR [http:// www.madr.ro](http://www.madr.ro) sau fitosanitar : [html-https://aloe.anfd.ro](http://aloe.anfd.ro) ;
2. Să întocmească Registrul cu evidența tratamentelor fitosanitare;
3. Să păstreze facturile, avizele, bonurile de casă, ale produselor de protecția plantelor achiziționate;
4. Să utilizeze ppp în scopul pentru care au fost omologate numai în conformitate cu instrucțiunile de utilizare, înscrise pe ambalaj: doza/ha, pe to, cultură, agentul de dăunare și respectarea momentului aplicării;
5. Produsele de protecția plantelor clasificate cxa „, Foarte toxice (T+) și Toxice (T), vor fi utilizate numai de persoanele juridice care dețin autorizație emisă de Oficiul Fitosanitar Județean din raza teritorială în care aceștia își desfășoară activitatea;
6. Să nu aplice tratamente cu PPP în zonele de protecție a resurselor de apă, în zonele de protecție sanitară și ecologică, precum și în alte zone protejate stabilite în condițiile legii (parcelele din zona de protecție au o fâșie înierbată de 1-3 m, în funcție de înclinația terenului);
7. Să respecte condițiile de depozitare, manipulare și utilizare a PPP în exploatațile agricole, conform Ghidului de bune practici de utilizare și depozitare a PPP, elaborat de Autoritatea Națională Fitosanitară;
8. Ambalajele din carton, provenite de la PPP se vor plia, cele din material plastic se vor clăti obligatoriu de 3 ori, cu folosirea apei rezultate în urma clătirii, în rezervorul mașinii de tratat; Tratamentele fitosanitare efectuate se înregistrează obligatoriu în Registrul de evidență a tratamentelor cu PPP;
9. Ambalajele se vor depozita, până la predarea acestora la distribuitorul de PPP sau se pot preda în campania „, Scapa de ambalaje- www.aiprom.ro ;

10. Să păstreze o perioadă de cel puțin 3 ani, documentele de evidență a PPP utilizate în exploatație, precum și în Registrul de evidență a tratamentelor fitosanitare.

UTILIZAȚI ÎNTOTDEAUNA NUMAI PRODUSE DE PROTECȚIA PLANTELOR DOAR ÎN SCOPUL PENTRU CARE ACESTEA AU FOST OMOLOGATE ȘI NUMAI ÎN CONFORMITATE CU INSTRUCȚIUNILE LOR DE UTILIZARE.

VĂ RUGĂM SĂ AFIȘAȚI BULETINUL DE PROGNOZĂ ȘI AVERTIZARE LA LOC VIZIBIL PENTRU INFORMAREA TUTUROR CELOR INTERESAȚI.

**Responsabil prognoza și avertizare
Pavel Monica**

Pavel Monica

**Coordonator
Birsu Onoriu**

